

*Het was herfst, en het werd winter.
Maar de zee blijft altijd de zee.*

Het was nog net nacht en het zand voelde nat en koud van de regen. De konijnen zaten stil in hun hol, de vogels zwegen. Geen mens was te zien. Alleen de snijdende wind was er, en het water dat glinsterde onder de sterren en de maan. De wind blies het gras in de duinen tegen de grond en sloeg de golven ruisend op het strand. Verder was het stil.

Groot en rond hing de maan boven de zee en in de verte die zo ver was dat het pijn deed aan de ogen, scheen het eerste licht. De maan bewoog niet, ze zag hem en hij zag haar.

Over het natte zand struikelde hij naar zee. Zijn adem ging hortend en snel van het harde lopen, de wind floot in zijn oren. Hij rende en rende, maar de woorden verdwenen niet uit zijn hoofd. Het zand greep telkens weer zijn voeten vast. Zijn kleren flapperden voor hem uit, alsof ze voor hem in het water wilden zijn. Hij spreidde zijn armen wijder dan de zee en krijste, hoger, harder dan de meeuwen.

‘Simon! Wacht!’

Rune bleef hijgend staan boven op de dijk. Haar ogen glansden in de schemering van de ijskoude ochtend, paniek golfde door haar heen. Ze zag zijn silhouet in de verte, ze dacht in een flits aan toen.

Zijn haren wapperden in de wind, het licht van de maan viel helder over het strand.

De wind suisde nu zo hard in zijn oren dat hij niets anders meer kon horen en ook niet meer kon denken. Het fluiten van de wind deed wat niemand kon: het blies ze weg, in de donkerblauwe lucht gingen zijn gedachten ervandoor. Zijn hoofd was bijna leeg nu, hij rende de golfbreker op.

De stenen waren glibberig, maar hij bleeflopen. Zijn adem leek weg, zijn hart stakte, maar hij bleeflopen.

Hij rende de zee in, en dook.

'Nee!'

Rune sloeg haar handen voor haar gezicht, het bloed trok uit haar weg.

Het water sloot zich ijskoud om zijn lijf.

Als wieren deinden zijn armen en zijn benen op de woelige stroming mee. Zijn hart werd stil, zijn hoofd was leeg. Hij hield zijn ogen dicht, ver weg klonk geroep.

Een vogel?

Het was diep in de herfst, ze liepen zwijgend over de dijk.

Het begon te regenen en de wind woei harder, vanaf de zee kwam een dreigend zwart gedreven. Ze wisten, voelden dat het ging plenzen.

Simon en Rune keken elkaar aan. Zouden ze naar huis gaan, of beschutting zoeken in de oude bunker?

Runes donkere krullen wapperden alle kanten op, ze zag eruit als een wilde heks, haar ogen glinsterden. In Simons blik zag ze dat hij precies hetzelfde wilde.

Ze bogen zich tegelijk voorover, trokken hun schoenen en sokken uit, zetten ze naast elkaar in het zand. De druppels werden harder en kouder, verdichtten zich tot een neerstortend waas.

Ze grepen elkaar bij de hand en renden het strand op, recht naar de zee.

Alle geluiden losten op in het razen van de regen, ze hoorden alleen nog een hard geruis. Het water liep hun in de ogen, stroomde in stralen in hun nek en over hun rug. Rune gilte van pret, Simon lachte ook, ze leken op te lossen in het grijs.

6

Met kletsnatte blote voeten liepen ze de glibberige golfbreker op. Ze vonden geen steun op de glimmende stenen en het natte wier, ze wiebelden en glibberden, hielden elkaar stevig

vast en liepen langzaam door, verder de zee in. Op het water dobberden de meeuwen, wit en grijs, en in de verte achter hen op het uitgestrekte en verlaten strand stonden hun schoenen drijfmat te wachten.

Ze liepen tot het water hen stopte.

Daar waar de golfbreker voor en links en rechts omspoeld werd door wild schuim, hielden ze halt. De golven sloegen stuk tegen de stenen.

Simon en Rune stonden stil, hielden hun lichaam in evenwicht. Om hun voeten spoelde het water, het gutste onophoudelijk uit de hemel neer. Ze keken elkaar aan. Er was enkel nu en hier, en samen. Het gevoel in zee te zijn, niet alleen te zijn.

Runes lange haar kleefde tegen haar voorhoofd en wangen, Simons neus en handen zagen rood. Ze glimlachten, allebei. Ze waren verschillend als de wind en het water, maar de zee konden ze delen, zoals ze dat met niemand anders konden.

Het was gevaarlijk om daar zo te staan. Als één van hen weg schoof, belandden ze allebei in de golven. Ze hadden nauwelijks houvast.

Rune wankelde, strekte haar arm uit om haar evenwicht te

behouden. Simon lachte en riep iets tegen de regen in, ze kon niet verstaan wat.

Rune keek naar hem. Hij zag er gelukkig uit.

Dat had zij voor elkaar gekregen en niemand anders.

Ze slaakte een uitgelaten kreet. Zo lang als haar adem was, riep ze het uit, de meeuwen vlogen krijsend op.

Ze zag hem die eerste dag al op het strand, zag hem in de verte schrijven, volkomen opgaan in wat hij deed. Geconcentreerd en stil, en niemand op het hele strand behalve hij.

Het was haar eerste wandeling aan zee.

Heel vroeg was ze opgestaan, misstil om Anna niet te wekken. Ze waren laat naar bed gegaan, na een lange en vermoeiende dag van verhuizen tussen stad en kust.

Anna sliep meteen, diep en rustig, maar Runes hoofd was vol van zenuwachtige gedachten aan een school waar ze niemand kende. Ze was wakker voor het eerste licht boven de zee nevelde, trok de deur van de flat zacht achter zich dicht, op de dijk was niemand te zien.

Ze wilde alleen zijn aan het strand, alleen om de zee voor het eerst sinds lang te ontmoeten.

In de verte stond hij, een vroege vogel net als zij, met zijn hoofd naar beneden, buigend naar het zand. Een jongen in zwart – zwarte *boots*, zwarte jeans, zwarte trui – maar met haren zo wit als het licht op een zomerdag, lange haren die door de wind in alle richtingen werden geblazen.

Dat wapperen van die witte haren in de wind ontroerde haar, ze kon niet zeggen waarom. Ze haalde diep adem.

Non omnis moriar, schreef Simon in het zand. Hij deed het bedachtzaam en zorgvuldig. Met alle vingers van zijn ene hand trok hij de sporen van letters in het zand dat nog nat was van de zee. Het was vroeg in de morgen, en buiten de wind en het water was er niemand.

Hij veegde zijn vingers af aan zijn trui, kneep zijn ogen tot spleetjes en keek. Hij had de woorden die nacht in een boek gelezen, ze klonken hem als magie in de oren. In het licht van de opkomende zon las de zin als een bezwering: *ik zal niet helemaal sterven...*

Dat was wat er stond en wat er moest staan. Hij kwam de woorden niet zomaar tegen, hij geloofde niet in zomaar. De woorden zochten hem en vonden hem en nu gaf hij ze door. Niet meer dan dat, en ook niet minder.

Wie ze vond of niet en wie ervan hield of niet, was niet van belang. Hij had gedaan wat hij moest doen.

In de verte zag hij haar plots, haar donkere krullen woelen alle kanten op. Misschien kwam ze dichterbij als hij weg was. Misschien las ze de woorden in het zand?

10 De lucht rook naar september en ook in de kleuren zat al herfst. Hij had nog even tijd, ging zitten in het zand, zijn kin op de knieën, en keek naar de zee, grijs en zonder einde of begin.

Rune wilde niet weg uit de stad, het was Anna's idee. Ze overviel er Rune mee, kort na het ongeval van Dirk.

‘Volgende week vertrekken we, goed? Ik weet dat je er geen zin in hebt, maar ik moet hier een tijd weg. De roddels van de mensen, de gesprekken die stilvallen waar ik maar kom, ik ben het moe. Uitwaaien aan zee, een tijd schilderen en wonen dicht bij het water, het zal ons allebei goeddoen... Rune, kijk niet zo, waarom zeg je niets?’

Ze staaarde in de verte boven het water en leunde licht tegen de wind. Ze beet op haar lippen, beet voorzichtig het vel weg en proefde het zilt.

De lucht was nergens weidser dan hier en ze voelde het verlangen haar armen wijd in de lucht te gooien en hard te roepen. Omdat ze hadden achtergelaten wat moeilijk was, omdat het tijd was voor iets anders.

Diep snoof ze de zoute lucht op.

Anna had toch gelijk gehad. Rune glimlachte.

Het was een goed idee geweest om een poos hier te komen wonen.

Ze keerde zich om en liep terug naar de dijk, staaarde naar de gele tegels onder haar voeten en vroeg zich af waarom je die kleur nooit elders zag dan op de dijk aan zee. Plots voelde ze Anna's blik.

Achter het raam van de flat zwaaide Anna enthousiast met beide armen, blijer dan ze in maanden was geweest.

Rune begreep het wel.

Ook zij herkende het gevoel van vrijheid dat haar aan zee altijd weer overspoelde. Lachend zwaaide ze terug.

Als kind was ze hier zo vaak geweest.

Met hun drieën brachten ze bijna elk weekend door in de flat van Anna's ouders. De wind blies er dwars door de kieren van deuren en ramen en zelfs achteraan, in de benauwde, donkere slaapkamers, hoorde je onafgebroken het ruisen van de golven.

Rune vond het niet erg. De geluiden waren haar net zo vertrouwd als die van de stad.

Ze kende het klikken van de liftdeur en het suizen van de kabels wanneer de lift op en neer ging door het oude, kerkende gebouw. Het fluiten van de zeewind en het gedreun van de golven stelden haar gerust toen ze klein was, en wiegden haar in slaap.

12 Heel anders waren de klanken van de stad, het kreunen van de bussen, het loeien van optrekkende motoren en sirenes, signalen van onrust.

Hier was het stil, alleen de zee liet zich horen.

Een aanhoudend belgetinkel haalde Rune abrupt uit haar gedachten. Ze moest erom lachen – dat was ze vergeten –, ook hier werd de stilte nu en dan doorbroken.

Langzaam reed de wagen met verse soep langs de dijk, de vrouw aan het stuur keek zoekend op naar de ramen. Anna zwaaide, de wagen stopte.

Rune holde de trappen op.

Zelfs daar had de geur van de zee zich vastgezet, tussen de muren, op de tegels. Zand knarste onder haar voeten.

Met de blauwe gietijzeren pot liep ze weer naar beneden, waar de vrouw geduldig wachtte. Rune lachte naar haar, zelfs de geur van de soep was er één van herkenning.

Terwijl ze tree voor tree de trap op schoof, hard haar best deed om niet te morsen, trok haar maag plots samen, de herinnering verbrokkelde. Ze waren niet langer met drie.

Het besef haakte zich scherper in haar vast dan ze wilde.